

РЕПУБЛИЧКО ТАКМИЧЕЊЕ УЧЕНИКА ОСНОВНИХ ШКОЛА
ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И ЈЕЗИЧКЕ КУЛТУРЕ

VIII разред

Шифра: _____

1.	Ко је написао <u>Сало дебелог јера</u> либо <u>азбукопротрес</u> 1810. године? _____	
2.	Глагол ЗАПЕВАТИ се другачије акцентује у зависности од тога да ли је реч о свршеном или несвршеном глаголу. Напиши његове <u>ијекавске</u> облике када је: а) свршени _____ б) несвршени _____	
3.	Речи у српском језику позајмљене из мађарског језика називају се _____.	
4.	Подвуци реч са дугосилазним акцентом: разболети се, болница, боловање, зубобоља, болови, болно, побољевати	
5.	У компаративу придева МЛАД примећујемо гласовну промену која се назива _____.	
6.	Подвуци све именице у инструменталу: Јануар се окитио снегом, / белим небом и хаљином белом. / Свуда бело и над белим брегом / једна бела јела као стрела.	
7.	Одреди падеж подвучених речи у стиховима: У <u>Милице</u> дуге <u>трепавице</u> / прекриле јој румен <u>јагодице</u> ... Милице _____ трепавице _____ јагодице _____	
8.	У следећим стиховима подвуци именицу за коју из датог облика не видимо да ли је употребљена у једнини или у множини: Преко брда, преко брега и дебелог снега / Јуре неке чудне санке, сребрне и танке.	
9.	Напиши видске парњаке (глаголе супротне по виду) од следећих глагола: стизати _____ растезати _____ доћи _____ падати _____ смислити _____ записати _____	
10.	У наведеним стиховима подвуци глагол у облику имперфекта: Кад ђевојке у колу играше, / бјеше ведро, па се наоблачи, / по облаку зас'јеваше муње, / све ђевојке к небу погледаше, / ал' не гледа Милица ђевојка.	
11.	Напиши следеће облике глагола ДОЋИ: 2. л. мн. футура I потврдног: _____ 3. л. мн. презента одричног: _____ 1. л. мн. ж. рода потенцијала потврдног: _____	

12.	Подвуци повратне глаголе у реченици: Причало се да ће чика Марко на се преузети бригу о овом дечаку, који се мало коме допадао и коме су се друга деца, с којом се он ретко дружио, злобно подсмевала иза леђа.	
13.	Којим механизмом је добијено значење подвучене речи у реченици: Уосталом, на позицији левог <u>крила</u> Јовановић више него успешно игра у репрезентацији Србије. а) хомонимијом, б) метонимијом, в) конверзијом, г) синонимијом, д) метафором. Заокружи слово испред тачног одговора.	
14.	Напиши поред датих речи њихове ијекавске облике: а) белешка _____ б) вејавица _____ в) хтео _____	
15.	У речи КУПОВАТИ препознај: корен: _____ суфикс за творбу глагола: _____ наставка за облик: _____	
16.	Када облик женског рода придева чији је антоним <u>СТАР</u> постане именица, добијамо реч _____ . Овакав тип творбе назива се _____ .	
17.	Напиши у којим граматичким категоријама конгруира предикат са субјектом у реченици ИВАН СЕ НИЈЕ НАЉУТИО НА ТЕБЕ. _____	
18.	У следећем примеру подвуци зависну реченицу и одреди каква је по значењу: Како му је шешир био намакнут на лице, пољар га није могао препознати. а) односна, б) намерна, в) допусна, г) изрична, д) условна, ђ) узрочна. Заокружи слово испред тачног одговора.	
19.	Замени зависне предикатске реченице именичким синтагмама са глаголском именицом тако да не промените значење комуникативне реченице: Није сачекао да Јелена одговори, одмах је кренуо даље. _____ Са великом пажњом смо гледали како наступа ова плесна група. _____	
20.	Од колико независних предикатских реченица се састоји следећа комуникативна реченица: Непријатељски стражар, који је те ноћи стајао на заравни испред логора Тепсија, заспао је и управо сањао како се налази на некој гозби кад га стегну за раме гвоздена ручетина митраљесца Николетине. _____	

Прегледао: _____

Укупно поена: _____

